

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ
ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРИЛИГИ**

БЕКИТИЛДИ
Кыргыз Республикасынын
билим берүү жана илим
министрлигинин
« 10 » май 2022 жыл
№863/1 буйругу менен
Каттоо № 8
Коду 200274

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
КЕСИПТИК ОРТО БИЛИМ БЕРҮҮНҮН
МАМЛЕКЕТТИК БИЛИМ БЕРҮҮ СТАНДАРТЫ**

Адистиги: 050601 «Музыкалык билим берүү»
Квалификациясы: Музыка мугалими, музыкалык жетекчи

Бишкек 2022

1-глава. Жалпы жоболор

1. Ушул Кыргыз Республикасынын кесиптик орто билим берүүсүнүн **050601 «Музыкалык билим берүү»** адистиги боюнча мамлекеттик билим берүү стандарты (мындан ары – Мамлекеттик билим берүү стандарты) “Билим берүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана Кыргыз Республикасынын билим берүү жаатындагы башка ченемдик, укуктук актыларына ылайык Т.Эрматов атындагы Бишкек шаардык музыкалык-педагогикалык колледждинин усулдук кеңеши тарабынан иштелип чыккан.

2. Ушул Мамлекеттик билим берүү стандартында төмөнкү түшүнүктөр пайдаланылат:

- **негизги кесиптик билим берүү программасы** - максаттарды, күтүлүүчү натыйжаларды, тийиштүү адистик боюнча билим берүү процессин ишке ашыруунун мазмунун жана уюштурулушун регламенттөөчү, окуу-методикалык документтердин жыйындысы;
- **сабактардын циклы** - окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык жыйынтыкка ээ болгон билим берүү программасынын бир бөлүгү же окуу сабактарынын жыйындысы;
- **модул** - окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык жыйынтыкка ээ болгон окуу сабактарынын бөлүгү;
- **компетенция** - тийиштүү тармакта кесиптик иш менен алектенүү үчүн зарыл болгон жекече сапаттардын, билимдердин, ыктардын жана көндүмдөрдүн динамикалуу комбинациясы;
- **чегерим бирдик (кредит)** - негизги кесиптик билим берүү программасынын сыйымдуулугунун шарттуу өлчөмү;;
- **окутуунун натыйжалары** - негизги билим берүү программасы/модулу боюнча окутуунун натыйжасында ээ болгон компетенциялар.
- **кесиптик стандарт** - кесиптик иштин конкреттүү түрүнүн чегинде анын мазмунуна жана сапатына карата талаптарды белгилөөчү, кызматкер кайсы иште болсо да, кайсы уюмда болсо да өзүнүн ордун татыктуу ээлеши үчүн кызматкерде болушу милдеттүү болгон квалификациянын сапаттык денгээлин баяандаган негиз түзүүчү документ.

Ушул Мамлекеттик билим берүү стандартын аткаруу уюштуруу-укуктук формасына жана ведомстволук тиешелүүлүгүнө карабастан, кесиптик орто билим берүү программаларын ишке ашыруучу бардык билим берүү мекемелери үчүн милдеттүү болуп саналат.

2-глава. Колдонуу жааты

3. Ушул Мамлекеттик билим берүү стандарты **050601 «Музыкалык билим берүү»** адистиги боюнча негизги кесиптик билим берүү программаларын ишке ашырууда милдеттүү болгон ченемдердин, эрежелердин жана талаптардын жыйындысын билдирет. Кыргыз Республикасынын аймагында лицензиясы жана аккредитациясы бар, уюштуруу-укуктук формасына карабастан кесиптик орто билим берүү программаларын ишке ашыруучу бардык билим берүү уюмдарынын уюштуруу-методикалык документтерди иштеп чыгуусу, кесиптик орто билим берүүсүнүн негизги кесиптик билим берүү программаларын өздөштүрүүнүн сапатын баалоосу үчүн негиз болуп эсептелет.

4. **050601 «Музыкалык билим берүү»** адистиги боюнча Мамлекеттик билим берүү стандартынын негизги колдонуучулары болуп төмөнкүлөр саналат:

- ушул адистик боюнча негизги кесиптик билим берүү программаларын ишке ашырууга укуктуу билим берүүнүн уюмдарынын администрациясы жана педагогикалык курамы;
- ушул адистиктеги негизги билим берүү программасын өздөштүрүү боюнча өзүнүн окуу ишин натыйжалуу ишке ашыруу үчүн жооптуу студенттер;
- кесиптик иштин тийиштүү чөйрөсүндөгү адистердин жана иш берүүчүлөрдүн бирикмелери;
- Кыргыз Республикасынын билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органынын тапшырмасы боюнча негизги билим берүү программаларын иштеп чыгууну камсыз кылуучу окуу-методикалык бирикмелер жана кеңештер;
- кесиптик орто билим берүүнү каржылоону камсыз кылуучу билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар;
- кесиптик орто билим берүү системасында мыйзамдардын сакталышын контролдоону камсыз кылуучу, кесиптик орто билим берүү чөйрөсүндө аккредитациялоочу жана сапатын контролдоочу билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар.
- аккредитациялык агенттик билим берүү программаларын жана уюмдарын аккредитациялайт.

3-глава. Адистиктин жалпы мүнөздөмөсү

5. **050601 «Музыкалык билим берүү»** адистиги боюнча негизги кесиптик билим берүүсүнүн программасын өздөштүрүү формалары:

- күндүзгү;
- сырттан

6. Жалпы орто билим берүүнүн базасында күндүзгү окуу формасы боюнча кесиптик орто билим берүүнүн адистиги боюнча негизги билим

берүү программасын өздөштүрүүнүн ченемдик мөөнөтү 2 жыл 10 айдан кем эместе түзөт. Ушул кесиптик билим берүү программасын негизги жалпы билим берүүнүн базасында ишке ашыруу учурунда өздөштүрүүнүн белгиленген ченемдик мөөнөтү 1 (бир) жылга узартылат.

7. Кесиптик орто билим берүү программасына интеграцияланган жалпы орто билим берүүнүн жалпы билим берүү программасын (10 жана 11-класстар) ишке ашырууда жалпы орто билими жөнүндө документ (аттестат) берилбейт, ал эми сабактар боюнча баалар кесиптик орто билим берүү жөнүндө документке (дипломго) коюлат.

8. Абитуриентте окууга тапшырууда төмөнкү документтердин бири болуусу тийиш:

- жалпы орто билими жөнүндө аттестат;
- негизги жалпы билими жөнүндө күбөлүк.

9. Күндүзгү-окуу формасы боюнча, ошондой эле окутуунун ар түрдүү формалары айкалыштырылган жана аралыктан билим берүү технологиялары пайдаланылган учурда кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программаларын өздөштүрүү мөөнөтү кесиптик орто билим берүү программаларын ишке ашыруучу билим берүү уюму тарабынан күндүзгү окуу формасында өздөштүрүүнүн белгиленген ченемдик мөөнөтүнө карата 6 айга узартылат.

Кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программаларын өздөштүрүүнүн башка ченемдик мөөнөттөрү өзүнчө ченемдик укуктук акт менен бекитилет.

10. Күндүзгү окуу формасы боюнча кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программаларынын эмгек сыйымдуулугу 180ден кем эмес кредитти (зачеттук бирдикти) түзөт. Бир окуу семестринин эмгек сыйымдуулугу 30 дан кем эмес кредитке (зачеттук бирдикке) барабар (окуу процесси эки семестрлик болуп уюштурулган учурда).

Бир кредит (зачеттук бирдик) студенттин окуу ишинин 30 саатына барабар (анын ичине аудиториялык, өз алдынча иши жана аттестациянын бардык түрлөрү кирет).

Күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окуу формалары боюнча, ошондой эле окутуунун ар түрдүү формалары айкалыштырылган жана аралыктан билим берүү технологиялары пайдаланылган учурда негизги кесиптик билим берүү программасынын эмгек сыйымдуулугу окуу жылы үчүн 45тен кем эмес кредитти (зачеттук бирдикти) түзөт.

11. Инсанды окутуу жана тарбиялоо жаатында **050601 «Музыкалык билим берүү»** адистиги боюнча кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасынын максаттары.

050601 «Музыкалык билим берүү» адистиги боюнча кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасынын окутуу жаатындагы максаты болуп төмөнкүлөр саналат:

- мектепке чейинки жана жалпы билим берүүчү мекемелерде музыкалык жетекчи жана музыка мугалимин даярдайт, кесиптик орто билим алууда бүүрүүчү өзүнүн тандап алган ишмердүүлүгүндө ийгиликтүү иштешине ээ болуу үчүн, универсалдуу, предметтик кесиптик компетенция эмгек рыногунда мобилдуу жана туруктуу болушу.

050601 «Музыкалык билим берүү» адистиги боюнча кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасынын инсанды тарбиялоо жаатындагы максаты болуп төмөнкүлөр саналат:

- дүйнөгө болгон көз карашты жана дүйнө түшүнүктөрүн калыптандыруу;
- кесиптик ойломду, аң сезимди жана өзүн-өзү аңдап билүүнү калыптандыруу;
- социалдык чөйрөгө тез жана оңой ыңгайлаша алуу, командада иштөө, адамдар менен баарлаша алууну жана өз ара карым-катышта болуу, инсандын социалдык сапаттарын калыптандыруу;
- студенттерде максатка умтулуучулук, уюшкандык, эмгекчилдик, жоопкерчилик, атуулдук, коммуникативдүүлүк, толераттуулук сыяктуу социалдык-инсандык сапаттарды жана инсандын жалпы маданиятын калыптандыруу;
- инсан катары өзүн-өзү өнүктүрүп-өркүндөтүүгө даяр болууну калыптандыруу.

12. **050601 «Музыкалык билим берүү»** адистиктин бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик ишинин тармагы төмөнкүлөрдү камтыйт:

- музыкалык билим берүү жана жалпы билим берүү программасын ишке ашыруу процессинде балдарды окутуу жана тарбиялоо ишмердигин уюштуруу.

13. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишинин объектилери болуп төмөнкүлөр саналат:

- балдарды, мектепке чейинки жана мектеп окуучуларын музыкалык тарбиялоонун милдеттери, мазмуну, ыкмалары, каражаттары, уюштуруу формалары жана процесстери.
- балдарга музыкалык билим берүү маселелери боюнча кесиптештер жана социалдык өнөктөштөр (билим берүү уюмдары, маданият уюмдары, ата-энелер (мыйзамдуу өкүлдөр)) менен өз ара аракеттенүүнүн милдеттери, мазмуну, ыкмалары, каражаттары, формалары жана процесстери;
- мектепке чейинки билим берүү жана жалпы билим берүү уюмдарында балдарды музыкалык тарбиялоо процессин документтик камсыздоо.

14. Бүтүрүүчү даярдалып жаткан кесиптик ишмердиктин түрлөрү улуттук квалификациялык алкактарга ылайык кызыкдар иш берүүчүлөр

менен бирге кесиптик орто билим берүүнүн билим берүү программаларын ишке ашыруучу билим берүү уюмдары тарабынан иштелип чыккан анын билим берүү программасынын мазмунун аныкташы керек.

Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишинин түрлөрү:

- мектепке чейинки билим берүү уюмдарында музыкалык класстарды жана музыкалык бош убакытты уюштуруу;
- билим берүү уюмдарында музыканы окутуу жана класстан тышкаркы музыкалык иш-чараларды уюштуруу;
- педагогикалык музыкалык-аткаруучулук ишмердүүлүк;
- музыкалык билим берүү процессин методикалык камсыздоо.

15. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн түрлөрүнө ылайык кесиптик милдеттери:

Музыкалык билим берүүнүн программалары боюнча окутууда:

- мектепке чейинки балдардын өнүгүүсүнүн, билим алуусунун жана тарбия алуусунун деңгээлин баалоонун жана талдоонун негизинде педагогикалык процессти проектирлөө, пландаштыруу жана аны ишке ашыруу;
- окутуу предметинин өзгөчөлүгүн эске алуу менен окуучуларды окутуу жана тарбиялоону ишке ашыруу;
- башталгыч класстын окуучуларын музыкалык билим берүүгө жана тарбилоого коюлган максаттарга жетүүнү ишке ашыруу;
- башталгыч класстын окуучуларын бардык предметтер боюнча окутууга зарыл болгон билгичтиктерди жана ыкмаларды талапка ылайык билүү;
- Кыргыз Республикасынын “Билим берүү” мыйзамынын “Балдардын укугун коргоо” конвенциясынын мазмунундагы окуучулардын укугун жана эркиндигин сактоо;

Сабактан тышкаркы ишмердиктерди уюштурууда:

- окуучулар менен мамилелеше (кызматташа) алуу;
- окуучулардын инсандык өзгөчөлүктөрүнө жана музыкага болгон жөндөмүнө байкоо жүргүзүүнүн негизинде, алар дуушар болгон кыйынчылыктарды аныктоо жана андан чыгууга жардам берүү;
- гумандуу педагогикалык чөйрө түзүүгө жетишүү;

Класс жетекчиликте:

- ата-энелер менен педагогикалык иштерди алып баруу;
- эмгекти коргоонун тартиби жана өлчөмүн, техникалык коопсуздукту жана өрт өчүрүүгө каршы коргоонуну камсыз кылуу;
- билим берүү процессинде окуучулардын ден соолугун жана өмүрүн коргоону камсыз кылуу;

Музыкалык билим берүү процессин методикалык жактан камсыздоодо:

- музыкалык билимин дайыма өркүндөтүү;

- ар түрдүү окутуунун ыкмаларын, техникалык каражаттарды жана компьютердик техниканы колдонууну билүү;
- музыкалык билимин өркүндөтүүнүн жана өзүн-өзү тарбиялоонун билгичтиктерине жана ыкмаларына ээ болуу;
- усулдук бирикмелердин ишмердүүлүгүдө ж.б. ар түрдүү усулдук иштерге катышуу.

16. Бүтүрүүчүлөрдүн билимин улантуу мүмкүнчүлүгү.

Кесиптик орто билим берүүнүн **050601 «Музыкалык билим берүү»** адистиги боюнча негизги кесиптик билим берүү программасын өздөштүргөн бүтүрүүчү төмөнкүлөргө даярдалды:

- жогорку кесиптик билим берүүнүн негизги билим берүү программаларын өздөштүрүүгө;
- жогорку кесиптик билим берүүгө даярдоонун тийиштүү адистиги жана ага жакын багыттар боюнча тездетилген мөөнөттө жогорку кесиптик билим берүүнүн негизги билим берүү программаларын өздөштүрүүгө. (И.Арабаев атындагы КМУ. Педагогикалык багытта 550000 адистиги “Көркөм билим берүү”, Б.Бейшеналиева атындагы КМИМУ “Көркөм билим берүү” 550600 адистиги, К.Молдобасанов атындагы КУК вокалдык хор адистиги 522508, оркестрдик жана аспапта ойноо адистиги 522507).

4-глава. Негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашыруунун шарттарына карата жалпы талаптар

17. Кесиптик орто билим берүү программаларын ишке ашыруучу билим берүү уюмдары адистик боюнча негизги кесиптик билим берүү программасын өз алдынча иштеп чыгышат. Негизги кесиптик билим берүү программасы эмгек рыногунун керектөөлөрүн эске алуу менен, адистик боюнча тийиштүү Мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде иштелип чыгат.

Кесиптик орто билим берүү программаларын ишке ашыруучу билим берүү уюмдары негизги кесиптик билим берүү программасын илимдин, маданияттын, экономиканын, техниканын, технологиялардын жана социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүн эске алуу менен, билим берүү сапатынын кепилдигин камсыз кылуу боюнча төмөнкүлөрдөн турган сунуштарга ылайык жыл сайын жаңылап турууга милдеттүү:

- бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын камсыз кылуу боюнча стратегияларды иштеп чыгуудан;
- билим берүү программаларын мезгил-мезгили менен рецензиялоого мониторинг жүргүзүүдөн;
- так макулдашылган критерийлердин негизинде студенттердин билимдеринин жана билгичтиктеринин, бүтүрүүчүлөрдүн

компетенцияларынын деңгээлин баалоонун объективдүү жол-жоболорун иштеп чыгуудан;

- окутуучулук курамдын сапатын жана компетенттүүлүгүн камсыз кылуудан;
- бардык ишке ашырылуучу билим берүү программаларын жетиштүү ресурстар менен камсыз кылуудан, аларды колдонуунун натыйжалуулугун контролдоодон, анын ичинде окуп жаткандарга сурамжылоо жүргүзүү жолу менен;
- өзүнүн ишин (стратегиясын) баалоо жана башка билим берүү уюмдары менен салыштыруу үчүн макулдашылган критерийлер боюнча өзүн-өзү изилдөөнү үзгүлтүксүз жүргүзүүдөн;
- коомчулукка өзүнүн ишинин натыйжалары, пландары, инновациялары жөнүндө маалымдоодон.

18. Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баалоо аларды учурдагы, орто аралык жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоону камтышы керек.

Студенттерди учурдагы аттестациялоо кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюму тарабынан белгиленген (педагогикалык кеңеш бекиткен) баалоонун модулдук-рейтингдик системасынын негизинде окуу семестринин ичинде жүргүзүлөт.

Студенттерди орто аралык аттестациялоо ар бир семестрдин аягында жүргүзүлөт жана бардык сабактар боюнча семестрдеги учурдагы аттестациялоонун жыйынтыктары боюнча жыйынтык баалар (экзамендик баалар) коюлат.

Негизги кесиптик билим берүү программасына ылайык келген этаптуу же түпкү талаптарга студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн жеке жетишкендиктеринин шайкеш келишине карата студенттерди учурдагы, орто аралык аттестациялоо жана бүтүрүүчүлөрдү жыйынтыктоочу аттестациялоо үчүн билимин, билгичтигин жана ээ болгон компетенцияларынын деңгээлин баалоого мүмкүндүк берүүчү типтүү тапшырмаларды, контролдук иштерди, модулдук тесттерди камтыган баалоо каражаттарынын базалары түзүлөт. Баалоо каражаттарынын базалары кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюму тарабынан иштелип чыгат жана бекитилет.

19. Негизги кесиптик билим берүү программасын иштеп чыгууда кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюмунун бүтүрүүчүлөрдүн социалдык-инсандык компетенцияларын (мисалы, социалдык өз ара аракеттенүү компетенцияларын, өзүн-өзү уюштурууну жана системалык-иш мүнөзүндөгү өз алдынча башкарууну) түзүү мүмкүнчүлүктөрү аныкталышы керек. Кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюму төмөнкүлөргө милдеттүү:

- өзүнүн социалдык-маданий чөйрөсүн түзүүгө;

- инсандын ар тараптуу өнүгүүсү үчүн зарыл болгон шарттарды түзүүгө;
- студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүнү, студенттердин коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын, илимий студенттик коомдордун ишине катышуусун кошкондо, окуу процессинин социалдык-тарбиялык компонентин өнүктүрүүгө түрткү берүүгө.

20. Кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюмунун негизги кесиптик билим берүү программасы студенттин тандоосу боюнча сабактардын ар бир циклинин вариативдүү бөлүгүнүн үчтөн биринен кем эмес көлөмдө сабактарды камтуусу керек. Студенттин тандоосу боюнча сабактарды түзүүнүн тартибин кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюмунун педагогикалык кеңеши белгилейт.

21. Кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюму төмөнкүлөргө милдеттүү:

- студенттердин өзүнүн окуу программасын түзүүгө катышуусунун реалдуу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга;
- негизги кесиптик билим берүү программасын түзүүдө студенттерди алардын укуктары жана милдеттери менен тааныштырууга;
- студенттер тандап алган сабактар алар үчүн милдеттүү болуп калаарын, ал эми алардын жалпы эмгек сыйымдуулугу окуу планында каралгандан кем болбошу керектигин түшүндүрүүгө.

22. Студенттер тандоосу боюнча окуу сабактарын өздөштүрүүгө бөлүнгөн окуу убактысынын көлөмүнүн чегинде негизги кесиптик билим берүү программасында каралган конкреттүү сабактарды тандап алууга укуктуу.

23. Студенттер кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюму негизги кесиптик билим берүү программасында каралган бардык тапшырмаларды белгиленген мөөнөттөрдө аткарууга милдеттүү.

24. Студенттер негизги кесиптик билим берүү программасын өздөштүрүүдө натыйжаларга жетишүү максатында студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүгө, коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын, илимий студенттик коомдордун ишине катышууга милдеттүү.

25. Студенттин окуу жүктөмүнүн максималдуу көлөмү анын аудиториялык жана аудиториядан тышкары (өз алдынча) окуу ишинин бардык түрлөрүн камтуу менен жумасына 45 саат болуп белгиленет.

Күндүзгү окуу формасындагы бир жумалык аудиториялык сабактардын көлөмү Мамлекеттик билим берүү стандарты менен аныкталат жана адистиктин өзгөчөлүгүн эске алуу менен, ар бир окуу

сабагын үйрөнүүгө бөлүнгөн жалпы көлөмдүн 60 пайызынан ашпоосу керек.

26. Күндүзгү-сырттан (кечки) окуу формасында аудиториялык сабактардын көлөмү жумасына 16 сааттан кем болбошу керек.

27. Сырттан окуу формасында окутуучу менен сабак окуу мүмкүндүгү студентке жылына 150 сааттан кем эмес көлөмдө камсыз кылынуусу керек.

28. Окуу жылындагы эс алуу убагынын жалпы көлөмү 10 жуманы, анын ичинде кыш мезгилинде 2 жумадан кем эместе түзүүсү керек.

5-глава. Негизги кесиптик билим берүү программасына карата талаптар

29. **050601 «Музыкалык билим берүү»** адистиги боюнча бүтүрүүчү негизги кесиптик билим берүү программасынын максаттарына жана ушул Мамлекеттик билим берүү стандартынын 11 жана 15-пункттарында көрсөтүлгөн кесиптик иштин милдеттерине ылайык төмөнкү компетенцияларга ээ болушу керек:

Гуманитардык цикл боюнча студент негизги кесиптик билим берүү программасынын максаттарына жана ушул мамлекеттик билим берүү стандартынын 6 жана 7-пункттарында көрсөтүлгөн кесиптик иштин милдеттерине ылайык төмөнкү компетенцияларга ээ болушу керек:

а) Жалпы компетенциялар (ЖК)

ЖК1. Өз ишин уюштурууну, кесиптик милдеттерди аткаруу методун жана ыкмаларын тандоону, алардын натыйжалуулугун жана сапатын баалоону билүү;

ЖК2. Стандарттык жана стандарттык эмес абалдарда чечим кабыл алуу, маселелерди чечүү, жоопкерчиликти жана демилге көтөрүү;

ЖК3. Кесиптик милдеттерди натыйжалуу аткаруу, кесиптик жана инсандык өнүгүү үчүн зарыл болгон маалыматтарды издөө, чечмелөө жана пайдалануу;

ЖК4. Кесиптик ишинде маалыматтык-коммуникациялык технологияларды колдонуу;

ЖК5. Командада иштөөнү, кесиптештер, жетекчилер жана кардарлар менен натыйжалуу баарлашууну билүү;

ЖК6. Команда мүчөлөрүнүн (кол алдындагы) иши жана аларды иш орунда окутуу, тапшырмаларды аткаруунун жыйынтыгы үчүн жоопкерчилик алуу;

ЖК7. Жеке инсандык жана кесиптик өнүгүүсүн башкаруу, кесиптик иште эмгек шарттарынын жана технологиялардын өзгөрүүсүнө адаптациялануу;

ЖК8. Чакан жамаат менен уюштуруу-башкаруу иштерине даяр болуу. Жалпы компетенциялардын тизмеси адистиктин профилине ылайык толукталышы мүмкүн

ЖК9. Социалдык баарлшу денгеелинде бил чет элдик тилди билууу, чечуудо, иштеп чыгууда, уюштурууну оздоштуруудогу жондомдулук.

ЖК10. Саламаттыкта жашоо үчүн жаратылышты коргоо жана анын ресурстарын максаттуу пайдалануу.

б) Кесиптик компетенциялар (КК):

1. Мектепке чейинки билим берүү уюмдарында музыкалык сабактарды жана музыкалык эс алууну уюштуруу:

КК1. Мектепке чейинки балдарга музыкалык билим берүүнүн максаттарын, милдеттерин аныктоо жана пландаштыруу.

КК2. Мектепке чейинки билим берүү уюмдарында балдардын музыкалык ишмердүүлүгүн уюштуруунун ар кандай түрлөрү.

КК3. Мектепке чейинки балдардын музыкалык билимин жана музыкалык сабатын аныктоо, баалоо.

КК4. Мектепке чейинки балдардын кунумдук турмушундагы музыканы, конулуу ачуудагы, музыкалык сабактарды анализдөө.

2. Орто билим беруучу мектептердеги музыка сабагыжана класстан тышкаркы музыкалык иш чаралар:

КК5. Мектептеги музыка сабагын жана класстан тышкаркы музыкалык иш чаралардын, мектептеги музыкалык кружоктордун милдеттерин, максаттарын аныктоо жана пландаштыруу.

КК6. Музыка сабагын өтуу жана уюштуруу.

КК7. Жалпы билим беруучу мекемелерде класстан тышкаркы музыкалык ишмердүүлүктү жана мектептеги музыкалык кружокторду уюштуруу.

КК8. Окучулардын музыкалык билимин жана музыкалык сабатын аныктоо жана баалоо.

КК9. Мектептеги музыка сабагын, музыкалык бирикмелерин жана класстан тышкаркы иш чараларды анализдөө.

КК10. Жалпы билим беруучу уюмдардын музыкалык билимин камзыдоочу документтерди жүргүзүү.

3. Педагогикалык музыкалык аткаруучулук ишмердүүлүгү:

КК11. Педагогикалык репертуардагы вокалдык, хордук жана инструменталдык жанрдагы чыгармаларды аткаруу.

КК12. Дирижордук ыкманы колдонуу менен балдар хор коллективин жетектөө.

КК13. Угуу жөндөмү менен аккомпаниментти тандоо, ритмикалык көнүгүүлөрдүн түрүлөрүн жана бийлерди аспап менен коштоп туруу.

4. Музыкалык билим беруу процессинде методикалык камсыздоо

КК14. Кесиптик орто билим берүү программаларын ишке ашыруучу билим берүү уюмдары, адистик боюнча негизги кесиптик билим берүү

программасын өз алдынча иштеп чыгышат, айрым балдардын, жаш өзгөчөлүктөрү, тобу, классына, түрүнө жараша;

КК15. Предметтик, кабинеттик чөйрөнү түзүү.

КК16. Өздүк педагогикалык тажырыйбадан усулдук ыкмаларды системалаштыруу.

30. Кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасы төмөнкү окуу циклдери үйрөнүүнү карайт:

Блок 1 Дисциплиналар (модулдар):

- 1) жалпы гуманитардык цикл;
- 2) математикалык жана табигый илимдер циклы;
- 3) кесиптик цикл;
- 4) дене тарбия.

Блок 2 “ Практика”;

Блок 3 “ Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация”.

Кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасы ушул макетке тиркелген түзүмгө ылайык иштелип чыгат.

31. Сабактардын ар бир циклы базалык (милдеттүү) жана вариативдик бөлүккө ээ болушу керек. Вариативдүү бөлүк базалык бөлүктүн сабактарынын мазмуну менен аныкталуучу студенттердин билимдерин, билгичтиктерин жана көндүмдөрүн кеңейтүүгө жана тереңдетүүгө мүмкүндүк берет. Вариативдүү бөлүк кесиптик орто окуу жайы тарабынан ишке ашырылуучу кесиптик билим берүү программасынын өзгөчөлүктөрүнө жараша белгиленет.

32. Адистиктин негизги кесиптик билим берүү программасынишке ашыруу окутулуучу сабактын профилине ылайык келген базалык билими бар жана системалык түрдө илимий жана (же) илимий-методикалык иш менен алектенген педагогикалык кадрлар менен камсыздальшы керек.

Окумуштуулук даражасы жана/же наамы бар окутуучулардын жалпы санынын 10 % га жакынын акыркы 10 жылдан ашык мезгилде тиешелүү багыт боюнча тажрыйбаларга ээ болгон, алдыңкы жетекчи кызматтарда иштеген адистер алмаштыра алат.

Кесиптик циклдын окутуучулары даярдоонун тийиштүү адистиги/ багыты боюнча жогорку кесиптик билимге ээ болуулары керек.

33. Адистиктин негизги кесиптик билим берүү программасынишке ашырууда негизги кесиптик билим берүү программасынын сабактарынын толук тизмеси боюнча түзүлүүчү маалыматтар базасын жана китепкана фондун ар бир студенттин колдонуусу камсыз кылынышы керек. Кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюмунун билим берүү программасы лабораториялык практикумдарды жана практикалык сабактарды (түзүлүүчү компетенцияларды эсепке алуу менен аныкталат) камтууга тийиш.

Негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашыруу үчүн зарыл болгон окуу адабияты жана/же электрондук адабият менен студенттердин камсыз болуусу бир студентке 0,5 экземплярдагы ченемге ылайык келиши керек. Окуу маалыматынын булактары заманбап талаптарга жооп берүүсү керек. Билим берүү процессинде мыйзам чыгаруу актылары, ченемдик документтер, кесиптик багыт берүүчү мезгилдүү басылмалардын материалдары пайдаланылышы керек. Интернет жана маалымат булагына кирүүгө мүмкүнчүлүктөр бар.

34. Кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюмунун кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюмунун окуу планында каралган лабораториялык, дисциплиналык жана дисциплиналар аралык даярдоонун, студенттерди практикалык даярдоонун бардык түрүн жүргүзүүнү камсыз кылган, колдонуудагы санитардык жана өрткө каршы эрежелер менен ченемдерге ылайык келген материалдык-техникалык базасы болушу керек. Окутуунун эки смендик болушу менен ар бир окуучуга 7кв.м кем эмес аянт туура келиши керек.

ҮЛГҮЛҮҮ ТИЗМЕСИ

Кабинеттердин, лабораториялардын жана башка бөлмөлөрдүн жабдылышы.

а) Жалпы билим беруу циклын ишке ашыруу:

- Кыргыз тили жана адабияты (көргөзмө куралдар, сөздүктөр, проектор интерактивдүү доска, маркердик доска)
- Орус тили жана адабияты (көргөзмө куралдар, сөздүктөр, проектор интерактивдүү доска, маркердик доска, компьютер менен жекече интернетке чыгуу (1:1));
- Чет тил (көргөзмө куралдар, сөздүктөр, проектор интерактивдүү доска, маркердик доска, жекече компьютер (1:1))
- Математика (көргөзмө куралдар сөздүктөр, проектор, интерактивдүү доска, маркердик доска)
- Информатика (көргөзмө куралдар, сөздүктөр, проектор, интерактивдүү доска, маркердик доска, жекече компьютер (1:1));
- Кыргызстан тарыхы (көргөзмө куралдар, карталар, проектор интерактивдүү доска, маркердик доска)
- Манас таануу (көргөзмө куралдар, Манас томдору);
- Тарых (көргөзмө куралдар, карталар, проектор интерактивдүү доска, маркердик доска)
- География и экология (көргөзмө куралдар, дуйно жузунун картасы, глобус, карталар, проектор, интерактивдүү доска, маркердик доска,)
- Физика (көргөзмө куралдар, приборлор)

- Химия (көргөзмө куралдар, приборлор)
- АЧД (көргөзмө куралдар, проектор, Калашников автоматынын макети, противогаздар, респираторлор, маскалар, химиялык жана радиоактивдүү коргоочу костюмдар, замбилдер, шиналар ж.б)
- Социалдык-экономикалык дисциплина (көрсөтмө куралдар, проектор, интерактивдүү доска, маркердик доска);

б) профессионалдык циклды ишке ашыруу:

- Музыкалык – теориялык билимдердин негизи (көрсөтмө куралдар, окуу материалдарынын картотекасы жана музыкалык репертуар, аудио-видео материалдар, музыкалык аспаптар, проектор, интерактивдүү доска, маркердик доска)
- Музыкалык – усулдук билимдердин негизи (көрсөтмө куралдар, окуу материалдарынын картотекасы жана музыкалык репертуар, аудио-видео материалдар, музыкалык аспаптар, проектор, интерактивдүү доска, маркердик доска)

Адистештирилген класстар:

- оркестрдик класс (музыкалык аспаптардын ар кандай түрлөрү, окуу материалдарынын картотекасы жана музыкалык репертуар, аудио-видео материалдар, музыкалык чыгармаларды ойнотуу үчүн аудио жана видеотехника)
- хор класс (фортопяно, рояль, окуу материалдарынын картотекасы жана музыкалык репертуар, аудио-видео материалдар, музыкалык чыгармаларды ойнотуу үчүн аудио жана видеотехника)
- музыка сабагынын жекече класстары (музыкалык аспаптардын ар кандай түрлөрү, окуу материалдарынын картотекасы жана музыкалык репертуар, аудио-видео материалдар, музыкалык чыгармаларды ойнотуу үчүн аудио жана видеотехника)
- ритмика залы;
- мектепке чейинки даярдоо классы (металлфондор, трубалар, коңгуроолор, балдар коңгуроолору, балдар пианинолору, балдардын аккордеону, үндүү аспаптар ж.б.);

в) жалпы:

- китепкана, окуу залы, электрондук китепкана интернетке туташтырылган (1/1);
- жыйындар залы;
- спорт зал, спорт аянтчасы
- ашкана;
- медпункт

г) техникалык каражаттар:

- компьютер;
- принтер;
- санариштик синтезатор;

- музыкальный центр;
- үндү кайра чыгаруучу атайын жабдуулар - күчөткүчтөр, микрофон, колонкалар.
- специальная аппаратура, воспроизводящая звук – усилители, микрофон, динамики

35. Бүтүрүүчүлөрдүн квалификациялык иштеринин мазмунуна, көлөмүнө жана түзүмүнө карата коюлуучу талаптар Кыргыз Республикасынын Министирлер Кабинети аныктай турган кесиптик орто билим берүүчү уюмунун бүтүрүүчүлөрүн мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациялоонун тартибин эске алуу менен кесиптик орто окуу жайы тарабынан аныкталат.

**Кесиптик орто билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү программасынын
түзүмү**

Кесиптик орто билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү программасынын түзүмү		Негизги билим берүү программасынын жалпы эмгек сыйымдуулугу				
		1жыл 10-ай	2жыл 6-ай	2 жыл 10-ай	3жыл 6- ай	3жыл 10-ай
Блок 1	I. Жалпы гуманитардык цикл II. Математикалык табигый илимдер циклы. III. Кесиптик цикл.	-	-	-	-	154(*)
	Дене тарбия (жумасына 2 саат көрсөтүлгөн семестр боюнча)	-	-	-	-	1-6
Блок 2	Практика	-	-	-	-	20(**)
Блок 3	Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация	-	-	-	-	6
Негизги билим берүү программасынын жалпы эмгек сыйымдуулугу		-	-	-	-	180

Эскертүү:

(*) маданият жана искусство жаатындагы билим берүү уюмдары үчүн «Кесиптик цикл» окуу циклинде кошумча 210 академиялык саат (7 кредит) каралсын.

(**) маданият жана искусство жаатындагы билим берүү уюмдары үчүн «Практика» окуу циклинде 1200 академиялык саат (40 кредит) каралсын.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРИЛИГИ

Кесиптик орто билим берүүнүн болжолдуу окуу планы

Адистиги: 050601 «Музыкалык билим берүү»

Квалификациясы: Музыка мугалими, музыка жетекчиси

Окуу мөөнөтү: 2 жыл 10 ай (11 класстын базасында).

Код №	Предметтердин аталышы	Жалпы жүктөм		Семестр боюнча бөлүнүшү					
		жалпы	саат боюнча	2 курс		3 курс		4 курс	
		кредит боюнча	жалпы	3 сем	4 сем	5 сем	6 сем	7 сем	8 сем
16-18 жума	16-18 жума			16-18 жума	16-18 жума	16-18 жума	16-18 жума		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. БЛОК ДИСЦИПЛИНАЛАР (МОДУЛДАР)									
1. ЖАЛПЫ ГУМАНИТАРДЫК ЦИКЛ									
Базалык бөлүк		15	450						
1.1	Кыргыз тил жана адабияты	3	90		X				
1.2	Орус тили	2	60		X				
1.3	Чет тили	2	60		X				
1.4	Кыргызстан тарыхы	4	120		X				
1.5	Манас таануу	2	60	X					
1.6	Кыргызстандын географиясы	2	60		X				
Элективдик бөлүк -3 кредит			90						
1.7		3	90						
Бардыгы		18	540	0	0	0	0	0	0
2. МАТЕМАТИКА ЖАНА ТАБИЯТ ТААНУУ ЦИКЛ									
Базалык бөлүк		6	180						
2.1	Кесиптик математика	2	60		X				
2.2	Информатика	2	60	X					
Элективдик бөлүк 2-кредит									
2.3		2	60		X				
Бардыгы		6	180	0	0	0	0	0	0
3. КЕСИПТИК ЦИКЛ									
Базалык бөлүк		110	3300						
3.1	Педагогика	6	180	X	X	X	X	X	
3.2	Психология	4	120	X					
3.3	Жаш балдардын анатомиясы, физиологиясы жана гигиенасы, БЖД	2	60			X	X		
3.4	Балдар бакчасында музыкалык тарбия берүүнүн методикасы	6	180	X	X	X	X	X	X
3.5	Мектепте музыкалык билим берүүнүн методикасы	6	180	X	X	X	X	X	X

3.6	Элементардык музыка теориясы	5	150	X	X	X			
3.7	Гармония	4	120				X	X	X
3.8	Сольфеджио	8	240	X	X	X	X	X	X
3.9	Музыкалык адабият	4	120	X	X	X	X		
3.10	Кыргыз музыкасы	4	120					X	X
3.11	Вокал классы	10	300	X	X	X	X	X	X
3.12	Хор дирижирлөө	12	360	X	X	X	X	X	X
3.13	Хор классы	12	360	X	X	X	X	X	X
3.14	Негизги музыкалык аспап	12	360	X	X	X	X	X	X
3.15	Кошумча музыкалык аспап	6	180	X	X	X	X	X	
3.16	Аккомпанемент	4	120		X	X	X	X	X
3.17	Кыргыз эл аспабы «Комуз»	5	150			X	X	X	X
	Бардыгы	110	3300	0	0	0	0	0	0
3.2	Элективдик бөлүк	20	600						
	Бардыгы	20	600	0	0	0	0	0	0
	Баардыгы 1 блок боюнча	154	3900	0	0	0	0	0	0
	Дене тарбия								
	* Дене тарбия								
2. БЛОК ПРАКТИКА									
1	Окуу практикасы	6	180		X				
2	Педагогикалык практикасы	7	210			X	X	X	
3	Квалификациялык практикасы	7	210						X
	Баардыгы 2 блок боюнча	20	600	0	0	0	0	0	0
3. БЛОК ЖЫЙЫНТЫКТООЧУ МАМЛЕКЕТТИК АТТЕСТАЦИЯ									
1	Тармактар аралык жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация	2	60						X
2	Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация	4	120						X
	Баардыгы 3 блок боюнча	6	180	0	0	0	0	0	0
	Негизги билим берүү программасынын жалпы эмгек сыйымдуулугу	180	5400	30	30	30	30	30	30
	Сынактардын саны			10	10	8	7	8	4
	Курстук иштердин саны		2						
(*) дене тарбия жалпы сыйымдуулугуна кирбейт (жумасына 2 жолу)									

Ушул Кыргыз Республикасынын кесиптик орто билим берүүнүн 050601 “Музыкалык билим берүү” адистиги боюнча мамлекеттик билим берүү стандарты базалык орто кесиптик окуу жайы катары Т.Эрматов

атындагы Бишкек музыкалык-педагогикалык колледжинин окуу-усулдук кеңешмеси тарабынан иштелип чыкты жана жактырылды.